

Klimaforandringer giver medvind til ventilationsbranchen

Grøn omstilling, øget fokus på energibesparelser og højere krav til komfort vil gøre ventilation til en endnu mere lukrativ forretning i fremtiden. Sådan lyder nogle af konklusionerne i rapporten "Elektrificering – Perspektiver for elektrificeringens indflydelse på installationsfagene", som Ea Energianalyse netop har udarbejdet for TEKNIQ Arbejdsgiverne.

Ventilationsbranchen har vind i sejlene i disse år. Ifølge tal udarbejdet af Deloitte omsatte medlemmerne af ventilationssektoren samlet set for mere end 1,4 milliarder kroner i 2017, hvilket var ny rekord. Fra 2018 og frem til første halvår af 2019 er omsætningen steget med omkring fire procent. Det fortæller Lennart Østergaard, der er sektionschef hos Veltek. Brancheorganisationen, som i 2017 fusionerede med Dansk Ventilation, får rapporteret tal ind fra 25-30 af de største ventilationsvirksomheder, der står for mellem 70 til 80 procent af den samlede markedsandel herhjemme.

– Vi oplever en lille, men stabil vækst. Markedet vokser helt klart, men det er ikke sådan, at proppen er ved at flyve af flasken, siger Lennart Østergaard.

Skal man tro rapporten 'Elektrificering – Perspektiver for elektrificeringens indflydelse på installationsfagene', som Ea Energianalyse netop har udarbejdet for TEKNIQ Arbejdsgiverne, er der dog gode tider i vente.

Det vurderer Hans Henrik Lindboe, partner hos Ea Energianalyse og medforfatter på rapporten.

– Ventilationsbranchen har oplevet vækst de seneste 10 år, og den udvikling vil kun fortsætte. Kombinationen af krav til komfort kombineret med velisolerede bygninger og varmere somre baner vejen for flere ventilationssystemer – primært i erhvervslivet, men i stigende grad også i private boliger, siger han.

Hedebølger gavner ordrebøgerne

En af de væsentligste grunde til, at markedet for ventilationssystemer vil vokse, er, at sommertidspunkterne kun bliver varmere og varmere, og behovet for bedre ventilation og nedkøling derfor vil vokse.

De seneste to årtier er gennemsnitstemperaturen i Danmark steget med 1,7 grader, hvilket er dobbelt så meget som i resten af verden. Mange af varmekorderne herhjemme er samlet inden for de seneste 25 år. Klarest i erindringen står selvfølgelig sommeren sidste år, der blev den varmeste i mere end 100 år.

– De fleste danskere forbinder primært klimastyring med opvarmning og ikke afkøling og ventilation. Men det er så småt ved at ændre sig, i og med at flere og flere af os sveder om kap indenfor om sommeren. Man skal jo ikke længere sydpå end til Frankrig og Italien, for alle bygningerne er ventilerede. Og jo mere vi rejser rundt i en air conditioned verden, jo mere bliver vi også vant til den komfort – og desto mere absurd føles det at komme tilbage til det "kolde" nord og være ved at få et hedeslag, siger Hans Henrik Lindboe.

Øget behov for komfort er dog blot en af drivkræfterne bag den øgede vækst i ventilationsbranchen. I rapporten vurderer Ea Energianalyse også, at omstillingen fra fossile brændsler til grøn energi vil have en positiv effekt på salget af ventilationssystemer. Energifaften fra 2018 sætter et mål om 55 procent vedvarende energi i Danmark i 2030, hvor el- og fjernvarmesektoren bliver næsten 100 procent baseret på vedvarende energi.

Elektrificering – altså omstillingen af andet energiforbrug til el – forventes at blive en af hjørstenene i den grønne omstilling. Og den udvikling kommer til at smitte af på udbredelsen af ventilationssystemer herhjemme, vurderer Hans Henrik Lindboe.

– På grund af klimadagsordenen er det i stigende grad vigtigt at fremlægge gode energital for sin bygning. Det gælder både for erhvervsboliger og privatboliger. Og ønsket om gode energital, kombineret med et stadig øget krav

til komfort i hjemmet og på arbejdspladsen, gør installationen af intelligente ventilationssystemer til en nødvendighed, siger han.

Puster nyt liv i dårligt indeklima

Det er dog ikke kun den grønne omstilling og de varmere somre, som giver anledning til glæde i ventilationsbranchen. Den stigende urbanisering spiller også en væsentlig rolle for den stigende vækst i salget af ventilationssystemer herhjemme. På globalt plan bor mere end halvdelen af klodens befolkning i byerne – et tal som ifølge FN vil stige til 70 procent i 2050 – og tendensen er den samme i Danmark, hvor flere og flere vender landet ryggen for at slå sig ned i storbyerne.

Den stigende urbanisering har blandt andet medført, at flere og flere familier bor sammen i såkaldte flerfamilieboliger. I 2008 var der således 160.000 husstande med mere end én familie. I 2018 nåede tallet op på 231.000, hvilket altså svarer til en stigning på 44 procent. Det viser de seneste tal fra Danmarks Statistik. Og flerfamilieboliger har større fokus på klimastyring og dermed oftere ventilation installeret, forklarer Hans Henrik Lindboe.

Det samme kan siges om nybyggerier. Bygningsreglementerne stiller store krav til kvaliteten og niveauet af isoleringen i nye erhvervs- og privatboliger, og med øget fokus på forbedret isolering følger automatisk også en større efterspørgsel på ventilationssystemer, lyder vurderingen i rapporten.

– Nybyggerier skal opfylde nogle bestemte krav, som ofte kun kan indfries, hvis man også får installeret et avanceret ventilationssystem i bygningen. En ting er dog planer og tegninger, noget andet er den virkelighed, beboerne flytter ind i. Virker ventilationen helt efter hensigten? Og bliver der fulgt ordentligt op på eventuelle

fejl og mangler? Det kan jeg godt have mine tvivl om, siger Hans Henrik Lindboe.

Der er dog ikke tvivl om, at også ældre bygninger har godt af at få pustet nyt liv i deres skrantende indeklima via nye ventilationssystemer. Det er særligt ældre skolebygninger et godt eksempel på.

Sidste år foretog Danmarks Tekniske Universitet en undersøgelse af 245 klasselokaler, der viste, at eleverne i 9 ud af 10 tilfælde bliver undervist i dårlig luft eller for høje temperaturer i løbet af skoledagen. Den dårlige ventilation skaber en ophobning af forureninger i lokalet, som har negativ indflydelse på elevernes trivsel, sundhed og indlæring. Det stigende fokus på indeklimatets betydning for vores fysiske og mentale sundhed betyder, at flere og flere gamle bygninger vil blive opdaterede med nye ventilationssystemer de kommende år.

– Det er meget besværligt og relativt dyrt at få integreret nye ventilationssystemer i ældre bygninger. Men det er et område, som er i vækst, og som kun vil vokse yderligere i fremtiden, vurderer Hans Henrik Lindboe.

Branchefest eller fuser?

Selvom rigtig meget peger i retning af en lysende fremtid for ventilationsbranchen, er der et par potentielle scenarier, der kan blive en kæp i hjulet på væksten.

– Hvis økonomien i Danmark og Europa på et generelt plan stagnerer, vil det selvfølgelig også gå ud over salget af ventilationssystemer. En anden potentiel stopklods er manglende kvalitet i ventilationsanlæggene. I 1990'erne tordnede el-bilerne frem, men teknologien levede ikke op til forventningerne, og udviklingen af el-biler gik de facto i stå i 15 år. Integrationen af kunstig intelligens og lignende nye teknologier i ventilationssystemer er stadig relativt nyt, og vi har stadig til gode at se, at de virker problemfrit på sigt, siger Hans Henrik Lindboe.

Og det er ikke kun udstyret, som skal være i orden. De virksomheder, der installerer systemerne, skal også være ordentligt klædt på til opgaven og vide, hvad de har med at gøre.

– Efteruddannelsen skal være i orden, ellers er det ris til egen røv på længere sigt, siger Hans Henrik Lindboe, der dog har svært ved at se den positive udvikling gå i stå.

– Alt peger i retning af, at det bliver en fest at være i ventilationsbranchen de kommende mange år, siger han. <<

Potentialet er stort

KIM JØRGEN HEIDE KRONBY
DIREKTØR, JS VENTILATION
FORMAND FOR FAV

Ifølge rapporten "Elektrificering - Perspektiver for elektrificeringens indflydelse på installationsfagene" vil efterspørgslen efter ventilation i private husstande sandsynligvis stige de kommende år i takt med, at vi får varmere somre og privatpersoners forventninger til komfort stiger. Er du enig i de forudsigelser?

Ja, det er jeg. Alle nye kontorbyggerier får lavet ventilation - og i flere af tilfældene også med køl i. Det skyldes, at nybyggerier har en større isoleringsevne end ældre bygninger, hvilket giver et større behov for nedkøling og ventilation. Det stiller selvfølgelig også skarpere krav til teknikken bag ventilationen, idet den skal kunne klare de varmebelastninger, der er i dag. På det private område ser man også flere og flere steder, at ventilationssystemer er påkrævet i nybyggerierne, så det er også et marked, jeg forudser, vil vokse i fremtiden.

Oplever I allerede nu øget efterspørgsel på kølings- og ventilationssystemer i erhvervslivet og i private husstande?

Det synes jeg. Jeg bliver nogle gange ringet op af ejendomsmæglere, som vil vide, hvad det koster at få lavet ventilation i eksisterende boliger. Og det skyldes, at kunderne efterspørger ventilation i højere grad end hidtil. På det private område kommer der flere og flere små, decentrale anlæg til boliger. Og i større boligkomplekser bliver der i stigende grad installeret ventilationssystemer i forbindelse med renoveringer. Så efterspørgslen er allerede nu til at tage at føle på.

Potentialerne er særligt store, hvis ventilationsløsningerne er indtænkt i bygningens design og funktion fra starten af. Bliver der gjort nok i dag for, at ventilationsløsningerne indtænkes i bygningernes design og funktion?

Ja, det synes jeg – i det store hele i hvert fald. I nybyggerier påkræves det, at ventilationsløsningerne tænkes ind helt fra starten af, når projekterne designses. Så det er der helt sikkert øget fokus på. >>

Går ventilationsbranchen en gylden fremtid i møde, som rapporten forudsiger, eller er der faktorer, som kan stikke en kæp i hjulet?

Det eneste, der kan stikke en kæp i hjulet på fremgangen, er, hvis væksten går i stå generelt set i byggebranchen. Så længe der bliver bygget, vil ventilationen udgøre en større del af den samlede investering, fordi der simpelthen bliver stillet skærpede krav til det. <<